

4.

Notikums automašīnu stāvlaukumā

Estrella de Mara modās jaunam cēlienam. No Frenka dzīvokļa balkona trīs stāvus virs peldbaseina es noskatījos, kā *Nautico* kluba biedri saulē iekārtojas ierastajās vietās. Tenisa spēlētāji devās uz kortiem, vēzēdami raketes un cenzdamies iesildīties trim saspringtiem setiem. Sievietes peldbaseina malā pirms sauļošanās atāķēja peldkostīmu augšdaļas un ieziedās ar eļļu, spiezdamas lūpu spīdumu pie dienas pirmo margaritu ledainajām, sāļajām malām. Starp iedegušajām krūtīm kā vaļējas zelta atradnes gulēja rotaslietas. Peldbaseina virsma šķīta virmojam tērgāšanas kņadā, un gaisā valdīja nekautra atklātība, sanākušajiem nebēdnīgi pārstāstot cits citam nakts maigās nerātības.

Aiz muguras starp Frenka izmētātajām mantām stāvēja Deivids Henesijs, un es pār plecu izmetu: – Kādas skaistas sievietes... *Nautico*

kluba *jeunesse dorée**. Šeit tas nozīmē ikvienu, kas jaunāka par sešdesmit gadiem.

– Tieši tā, mīļo zēn. Līdzko esat atbraucis uz Estrella de Maru, varat aizmirst kalendāru! – Viņš nostājās man blakus pie balkona margām un skaļi nopūtās. – Vai nav vienreizēja aina? Skaties, cik gribi, ikreiz pauti kņud.

– Tomēr mazliet skumji. Viņas izrāda savus pupus oficiantiem, kamēr saimnieks sēž Sarsuelas cietuma kamerā.

Henesijs vieglitiņām uzlika roku man uz pleca. – Es zinu, mīļo zēn! Tomēr Frenks būtu laimīgs, viņas šeit redzot. Viņš bija tas, kas izveidoja *Nautico* klubu – šī vieta par visu var pateikties viņam. Ticiet man, mēs visi paceļam savas pinjakoladas glāzes viņam par godu!

Es gaidīju, kad Henesijs novāks savu plaukstu, kas man caur kreklu atgādināja maigi uzbāzīgu sutenera pieskārienu. Viņš bija draudzīgs un laipns, ar neslēpti glaimīgu smaidu, un man bija aizdomas, ka aiz iestudētās, patīkamās, bet grūti izprotamās izturēšanās slēpjās rafinēta viltība. Kad vien es mēģināju notvert viņa skatienu, viņš allaž raudzījās citur. Ja viņa savulaik Loida firmā teiktie vārdi būtu guvuši vēlamo iespaidu, pat tādām maz ticamām iznākumiem būtu attāls, slēpts motīvs. Mani pārņēma ziņkāre, kāpēc šis izsmalcinātais cilvēks ir izvēlējies Kosta del Solu, un pieķēru sevi domās par izdošanas līgumiem vai, pareizāk sakot, par to neesamību.

– Es priecājos, ka Frenks te jutās labi. Estrella de Mara ir skais-tākā vieta, kādu es šajā piekrastē esmu redzējis. Tomēr jūsu gaumei, man šķiet, drīzāk varētu atbilst Palmbīča vai Naso.

Henesijs pamāja sveicienu sievietei, kas sauļojās guļamkrēslā pie peldbaseina. – Jā, to pašu man mājās teica draugi. Godīgi sakot, kad es šeit ierados pirmoreiz, man gribējās viņiem piekrist. Bet daudz kas

* Zelta jaunatne (franču val.).

ir mainījies. Tāda vieta kā šī nav atrodamā nekur citur. Saproties, te ir pavisam īpaša gaisotne. Estrella de Mara ir īsta mikrokopiena. Dažreiz man liekas, ka tajā ir pārāk daudz dzīvības.

– Atšķirībā no atpūtas māju kompleksiem gar krastu – Kalaondu un citiem?

– Tieši tā. Šie pueblo cilvēki... – Henesijs novērsa skatienu no postošo tikumu piekrastes. – Mirušas smadzenes, ko maskē simtiem jūdžu balta cementa! Estrella de Mara vairāk atgādina Čelsi vai Grinīčas piepilsētu divdesmitā gadsimta sešdesmitajos gados. Te ir teātri un kinoklubi, koru biedrība, pirmšķirīgi kulinārijas kursi. Brīžiem es sapņoju par pilnīgu laiskošanos, taču uz to nav nekādu cerību. Paliec tikai brīdi mierā, un attapsies, ka esi ierauts «Godo gaidot»* jauniestudējumā.

– Izklausās iespaidīgi. Bet kāds ir noslēpums?

– Teiksim tā... – Henesijs brīdi apklusa un ļāva starp mums kavēties smaidam. – Tas ir kaut kas grūti tverams un izvairīgs. Tas jāatklāj pašam. Ja atliek laika, paskatieties apkārt! Brīnos, ka nekad neesat apciemojis mūs agrāk.

– Būtu gan derējis to izdarīt. Bet tie namu torņi Torremolinosā met garas ēnas. Bez īpaša snobisma es pieņēmu, ka tas nozīmē zivis ar ceptiem kartupeļiem, brendiju un lētu iedeguma eļļu, visu vienā lielā alus ezerā. Ne gluži to, par ko cilvēki vēlas lasīt «*The New York Times*».

– Es ticu. Varbūt jūs uzrakstīsiet par mums kādu draudzīgu rakstu?

Henesijs vēroja mani tikpat laipni kā iepriekš, taču es jutu, ka viņā ieskanējies brīdinājuma signāls. Viņš iegāja Frenka viesistabā, nosodoši pakratīdams galvu par izmētātajām grāmatām, kas policijas

* «Godo gaidot» (1952) ir viens no ievērojamākajiem īru rakstnieka Semjuela Beketa absurda dramaturģijas paraugiem.

kratišanas laikā izrautas no plauktiem, itin kā gribēdams teikt, ka Estrella de Marā jau bijis pietiekami daudz rakņāšanās.

– Draudzīgu rakstu? – Es pārkāpu pāri izsvaidītajiem spilveniem. – Varbūt... kad Frenks iznāks no cietuma. Man vajadzīgs laiks, lai aptvertu, kur atrodos.

– Prātīgi teikts. Jūs nevarat uzminēt, ko šeit varbūt atradīsiet. Un tagad es aizvedīšu jūs līdz Holingeru mājai. Es zinu, ka jūs gribat to redzēt. Tikai man jābrīdina, lai krietni saņemmat sevi rokās.

Henesijs pagaidīja, kamēr es pēdējo reizi apstaigāju dzīvokli. Frenka guļamistabā matracis bija atsliets pret sienu, un policijas izmeklētāji bija pārgriezuši tam viles, meklēdami visniecīgāko liecību, kas varētu apstiprināt viņa atzišanos. Pa grīdu mētājās uzvalki, krekli un sporta apģērbi, un tualetes galdiņa spogulim bija pārsviesta mežģiņu šalle, kas piederējusi mūsu mātei. Vannas istabas izlietnē bija samesti skūšanās piederumi, aerosoli un vitamīnu paciņas, kas notrauktas no zāļu skapiša plauktiem. Vannā gulēja stikla lauskas, starp kurām sūcās zila dušas želejas straumīte.

Viesistabā uz kamīna malas es ieraudzīju pazīstamu bērnības fotogrāfiju, kurā mēs ar Frenku stāvam blakus mātei pie mūsu mājas dzīvojamo ēku pagalmā Rijādā. Frenka šķelmīgais smaidis un mans vecākā brāļa nopietnais pūces izskats kontrastēja ar mātes nemierpilno skatienu, un viņas lūpas bija savilkta piespiestā smaidā, pozējot tēvam. Balto villu, palmu un daudzdzīvokļu māju fons man divaini atgādināja Estrella de Maru.

Līdzās tenisa trofeju rindai slējās vēl viena ierāmēta fotogrāfija, ko uzņēmis profesionāls fotogrāfs *Nautico* kluba ēdamzālē kādas pieņemšanas laikā. Liksms un pievilcīgi atraisīts, ģērbies baltā smokingā, Frenks sēdēja starp saviem tuvākajiem kluba biedriem, dzīvīgām blondinēm ar dziļiem dekoltē un iecietīgi smaidošiem vīriem.

Frenkam blakus, saņēmis plaukstu aiz galvas, sēdēja gaišmataināis vīrietis, kuru es biju redzējis tenisa laukumā. Fotoobjektīva sastindzināts, viņš izskatījās pēc intelektuāla atlēta, kura spēcīgo miesas būvi līdzsvaro izsmalcināti vaibsti un iejūtīgs skatiens. Viņš bija laiski atlaidies pret atzveltni, izmeties kreklā un uzsviedis smokingu uz tuvākā krēsla; viņa seja pauda apmierinātību ar jautro gaisotni visapkārt, tomēr viņš šķita itin kā stāvam pāri visai šai bezdomu uzdzīvei. Man, tāpat kā, domājams, lielākajai daļai cilvēku, viņš atstāja patīkama, bet divaini saspringta cilvēka iespaidu.

– Jūsu brālis priecīgākos laikus, – Henesijs norādīja uz Frenku. – Šis ir vienas no teātra kluba vakariņām. Tomēr fotogrāfijas var ļoti maldināt – šī ir uzņemta tikai nedēļu pirms Holingeru ugunsgrēka.

– Un kas ir tas domīgais puisis viņam blakus? Kluba galvenais Hamlets?

– Ne uz to pusi! Tas ir Bobijs Krofords, mūsu tenisa profesionālis, kaut gan jāteic, ka viņš ir vēl arī daudz kas cits. Jums vajadzētu iepazīties ar viņu.

– Es jau šopēcpusdien iepazīnos. – Parādīju Henesijam plāksteri, ko viesnīcas šveicars bija uzlipinājis manai asiņainajai rokai. – Manā plaukstā vēl ir gabaliņš no viņa tenisa raketes. Jābrīnās, ka viņš spēlē ar koka raketēm.

– Tas padara spēli lēnāku. – Henesijs izskatījās patiesi apmulsis. – Cik savādi! Vai jūs kopā ar viņu bijāt laukumā? Bobijs spēlē diezgan neganti.

– Ar mani viņš nespēlēja. Bet cīnījās pret kādu, ko laikam īsti nespēja pieveikt.

– Tiešām? Viņš ir ļoti labs spēlētājs. Daudzējādā ziņā izcils puisis. Patiesībā viņš ir mūsu izklaižu vadītājs, visistākā *Nautico* kluba dvēsele. Frenks lieliski izdarīja, ka atveda viņu šurp – Krofords te visu ir pilnīgi pārvērtis. Taisnību sakot, pirms viņa ierašanās klubs

bija gluži pamiris. Tāpat kā savā ziņā visa Estrella de Mara – mēs pamazām kļūvām par vēl vienu miegainu pueblo. Bobijs metās iekšā un pārņēma visu savās rokās – paukošanu, teātri, tenisu. Viņš atvēra leģā diskotēku un kopā ar Frenku izveidoja admirāja Dreika regati. Pirms četrdesmit gadiem viņš būtu vadījis Lielbritānijas festivālu.

– Varbūt viņš to joprojām dara – ar kaut ko tas puisis šķiet ļoti pārņemts. Un tomēr viņš izskatās tik jauns!

– Bijušais armijas cilvēks. Labākie virsnieki vienmēr paliek jauni. Cik savādi sanācis ar to jūsu skabargu...

Es joprojām centos izdabūt skabargu no plaukstas, raudzīdamies Holingeru nama pārlogotajās koka daļās. Kamēr Henesijs pa iekšējo telefonu sarunājās ar spāņu šoferi, es sēdēju viņam blakus pasažiera sēdekli, juzdams atvieglojumu par to, ka mani no izdegušā savrupnama šķir automašīnas veļstikls un dzelzs vārti. Ugunsgrēka karstums joprojām šķita strāvojam no sabrukušā korpusa, kas melnēja pakalna virsotnē kā šķirsts, ko ugunij atdevis kāds mūsdienu Noass. Virs sienu augšmalas rēgojās jumta siju izciļņi, un skursteņi slējās pret debesīm kā masti virs bojā gājuša kuģa atsegtajiem spraišļiem. Pie aklajiem logiem plivinājās apsvilušu sauljumu paliekas kā buru skrandas, kā draudīgi, melni semafora karodziņi.

– Viss kārtībā... Migels mūs ielaidis. Viņš uzrauga šo vietu, pareizāk sakot, to, kas no tās atlicis. Saimniecības vadītāja ar vīru ir aizbraukuši projām. Vienkārši nespēja izturēt. – Henesijs gaidīja, kad atvērsies lielie vārti. – Teikšu, kā ir: skats diezgan baigs.

– Kā ar šoferi – vai teikt, ka esmu Frenka brālis? Varbūt viņš...

– Nē. Viņam patika Frenks, un reizēm viņi kopā gāja nirt ar akvalangiem. Viņš bija ļoti sarūgtināts, kad Frenks atzina savu vainu. Tāpat kā, protams, mēs visi.

Iebraukuši pa vārtiem, mēs lēni turpinājām ceļu pa biezo grants segumu. Piebraucamais ceļš veda gar terasveida dārziem, kuros bagātīgi auga sāgo palmas, bugenvilejas un sarkanie jasmīni. Pār piekalni stiepās smidzinātāju šļūtenes kā miruša organisma asinsvadi. Ikvienu lapu un puķi klāja balti pelni, piešķirot pamestajai postažai gandrīz kapavietas noskaņu. Pelnu kārtā virs tenisa laukuma rēgojās pēdu nospiedumi, it kā vientuļš spēlētājs pēc neilgas snigšanas būtu gaidījis neieradušos pretinieku.

Jūras pusē gar māju stiepās marmora terase, piemētāta jumta dakstiņiem un apdegušām koka frontonu daļām. Starp apgāztajiem krēsliem un galdiņiem joprojām ziedēja puķupodu augi. Blakus terasei kā dekoratīva ūdenskrātuve pletās liels taisnstūrveida peldbaseins – ierīkots divdesmitā gadsimta divdesmitajos gados, man paskaidroja Henesijs, atbilstoši andalūziešu magnāta gaumei, kurš nopircis šo savrupnamu. Niršanas tramplinu balstīja marmora pilastri, un ikvienas ūdens notekcaurules gals bija veidots kā akmeni izgredtas plaukstas, kas cieši tur zivi ar pavērtu muti. Filtrēšanas sistēma mēmi kluseja, un peldbaseina virsmu izraibināja piemirkuši koka gabali, peldošas vīna pudeles, papīra glāzes un tukšs ledus spainis.

Henesijs novietoja mašīnu zem eikaliptu lapotnēm, no kurām kā melnas slotas rēgojās apdegušie augšējie zari. Pa pakāpieniem, kas veda augšup no peldbaseina, mums tuvojās jauns spānietis ar drūmu seju, raudzīdamies apkārtējā postažā tā, it kā redzētu to pirmo reizi. Es gaidīju, ka viņš pienāks mums klāt, taču viņš palika stāvam trīsdesmit pēdas atstatu un stingu skatienu raudzījās manī.

– Migels, Holingeru šoferis, – Henesijs nomurmināja. – Viņa dzīvoklis ir leļpus peldbaseinam. Ja gribat uzdot jautājumus, derētu būt pēc iespējas saudzīgam. Policija viņu pamatīgi nomocīja.

– Vai viņu turēja aizdomās?